

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” นับเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยรัฐได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของรัฐไว้ตามมาตรา 81 ว่า “รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ” และมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของคนเป็นนโยบายหลัก ทั้งนี้ได้กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิด และวิธีการจัดการศึกษาและลักษณะเชิงรุก มุ่งเปิดโอกาสให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว และความสามารถตัดสินใจดำเนินการในขอบเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยมีประชาชน ชุมชน องค์กรท้องถิ่นต่าง ๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษา เป็นการระดมทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อการศึกษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้คือ มาตรา 9(6) การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มาตรา 24(6) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

แต่จากการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา ภาครัฐมีบทบาทและหน้าที่เบ็ดเสร็จทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนจะเป็นผู้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียนตามนโยบาย

ส่วนกลางซึ่งสั่งการมาตามลำดับชั้น ส่งผลให้การกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาและหลักสูตรที่เหมือนกัน โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิศาสตร์หรือวัฒนธรรม ซึ่งการจัลดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะเช่นนี้ไม่สนองตอบต่อความต้องการของชุมชน และความเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น (สำนักงานประสานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ 2540) ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ จึงทำให้การศึกษาของไทยกำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤตอย่างยิ่ง

นอกจากนี้แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2559 มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา โดยมีแนวนโยบายเพื่อดำเนินการ คือการพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นครรลองของทุกชีวิตที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา ต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ที่ต้องให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่ทุกส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นจัดและมีส่วนร่วมในการจัดจากแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ซึ่งหากจะให้เกิดขึ้นได้จริงต้องกำหนดเป้าหมาย กรอบการดำเนินงานและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

1. เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปี ทุกคนได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา
2. เด็กทุกคนจบการศึกษาภาคบังคับเก้าปี
3. คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปี
4. มีกำลังคนด้านอาชีวศึกษาระดับต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ และปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ
5. มีการพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย
6. ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีมีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จัดในหลากหลายรูปแบบ
7. มีการจัดบริการการศึกษาในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการศึกษาของประชาชนทุกคน

ส่วนกลางซึ่งสั่งการมาตามลำดับชั้น ส่งผลให้การกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาและหลักสูตรที่เหมือนกัน โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิศาสตร์หรือวัฒนธรรม ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะเช่นนี้ไม่สนองตอบต่อความต้องการของชุมชน และความเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น (สำนักงานประสานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ 2540) ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ จึงทำให้การศึกษาของไทยกำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤตอย่างยิ่ง

นอกจากนี้แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2559 มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา โดยมีแนวนโยบายเพื่อดำเนินการ คือการพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นครรลองของทุกชีวิตที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา ต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ที่ต้องให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่ทุกส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นจัดและมีส่วนร่วมในการจัดจากแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ซึ่งหากจะให้เกิดขึ้นได้จริงต้องกำหนดเป้าหมาย กรอบการดำเนินงานและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

1. เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปี ทุกคนได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา
2. เด็กทุกคนจบการศึกษาภาคบังคับเก้าปี
3. คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปี
4. มีกำลังคนด้านอาชีวศึกษาระดับต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ และปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ
5. มีการพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย
6. ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีมีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จัดในหลากหลายรูปแบบ
7. มีการจัดบริการการศึกษาในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการศึกษาของประชาชนทุกคน

นอกจากนี้ในปัจจุบันการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษายังได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่พึงประสงค์ในด้านมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ซึ่งก็ได้ระบุความสำคัญของผู้ปกครองในด้านการเรียนการสอนไว้ว่าให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือ แก้ไข และพัฒนานักเรียน ด้านการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 15)

นโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2545) มาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น

การจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการ ที่สำคัญที่สุดเพราะผลการจัดกระบวนการเรียนรู้จะเป็นเช่นใดขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานของโรงเรียน เป็นสำคัญ การมีส่วนร่วมในการกระบวนการเรียนรู้ (Participation) การให้องค์กรท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกระบวนการเรียนรู้ นับเป็นสิ่งที่ถูกต้องและนับวันยิ่งจะมีความสำคัญ มาก เพราะสภาพสังคมกำลังเปลี่ยนไป เช่น นักเรียนขาดความอบอุ่น ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหา โรคเอดส์ ปัญหาโศกเศร้าเด็ก ปัญหาอุบัติเหตุ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะชุมชนต้อง หันหน้าเข้าหากัน ร่วมกันแก้ไข การจัดกระบวนการเรียนรู้จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมขององค์กร ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครองในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีลักษณะเด่นประการหนึ่ง คือ ผู้มีบทบาทสำคัญนอกจากครูแล้วยังมีผู้เกี่ยวข้องสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จหลายฝ่ายด้วยกัน แม้แต่ ผู้เรียนเองก็ต้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจังด้วย

ประชาคมการเรียนรู้มีขอบข่ายครอบคลุมบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียน ภายใน โรงเรียนนอกจากครูและผู้บริหาร ยังมีบุคลากรที่สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ คณะกรรมการ การศึกษาของโรงเรียน ขยายเครือข่ายผู้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน สถาบันผลิตครู หน่วยงาน องค์กร และสถานประกอบการรวมทั้งสื่อมวลชน ซึ่งล้วนแต่สามารถร่วมกันสร้างสรรค์ การเรียนรู้ได้ทั้งสิ้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจในคุณค่าของ ตน และนำคุณค่านั้นมาสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมิใช่เขต ห้ามเข้าอีกต่อไป หากแต่โรงเรียน ชุมชน สถาบันชุมชน ครอบครัวย่อมมีส่วนร่วมในการศึกษา การร่วมมือกันของทุกฝ่าย คือการสร้างพลังอันแข็งแกร่ง คำจูงกัน เกิดผลแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นความหวังของเราทุกคน พ่อแม่ ผู้ปกครอง เข้ามามีบทบาทมากขึ้น โดยร่วมกับครูและผู้บริหาร

ในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของลูกทั้งที่บ้านและโรงเรียน รวมทั้งในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดการบริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้และเป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ทำการศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนและ กิจกรรมทางสังคมของกลุ่มคนทั้งสามกลุ่มนี้พบว่ามีความแตกต่างกัน

เนื่องจากความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง เป็นประเด็นที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้แนวทางการศึกษาที่ตรงประเด็นผู้วิจัยจึงขอใช้ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ระหว่าง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง โดยหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 เป็นฐานในการ กำหนดขอบเขตโดยจำแนกความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนระหว่าง ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ออกเป็น 3 ชั้น คือ 1) ชั้นเตรียมการสอน 2) ชั้นดำเนินการสอน 3) ชั้นประเมินผล จากนั้นจึงเปรียบเทียบความต้องการของกลุ่มประชากร ที่อยู่ในท้องถิ่นครอบครัวและชุมชนรอบ ๆ โรงเรียนว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่ เพราะประชากรทั้งสามกลุ่มนี้ถูกคาดหวังตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้ต้องทำงาน ร่วมกันในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน แต่ไม่ว่าจะพิจารณาจากโอกาสที่จะได้รับ ทราบแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษา นับว่ามีความแตกต่างกันอย่างแน่นอน ในระหว่างประชากรทั้งสามกลุ่ม เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้เกิดข้อสงสัยว่าแล้วความคิดเกี่ยวกับความ ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนจะแตกต่างกันด้วยหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือก ประเด็นดังกล่าวมาทำการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองทำให้เกิดการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้มีอยู่ 3 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยขอกำหนดขอบเขตของแต่ละกลุ่มไว้ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประธานสภาตำบล ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 220 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มผู้นำชุมชนของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ เจ้าอาวาส ศึกษากร เจ้าอาวาส ผู้นำศาสนา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,242 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (คป.) มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 28,557 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2546) ; (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. 2546) โดยคิดจากผู้ปกครอง 1 คน ค่อนักเรียน 1 คน เหตุผลในการกำหนดเอาเฉพาะผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 1 ก็เพราะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกาศใช้ทุกโรงเรียนทั่วประเทศนั้น ได้มีการแบ่งหลักสูตรออกเป็นช่วงชั้น ๆ ละ 3 ปี แต่มีผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้การศึกษาในโรงเรียนแตกต่างกัน โดยที่ผู้ปกครองของนักเรียนในชั้นต้น ๆ จะเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ๆ ไป ดังนั้น ถ้าไม่กำหนดขอบเขตของผู้ปกครองไว้ในช่วงชั้นใดเพื่อทำการศึกษาแล้ว อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ผู้นำชุมชน

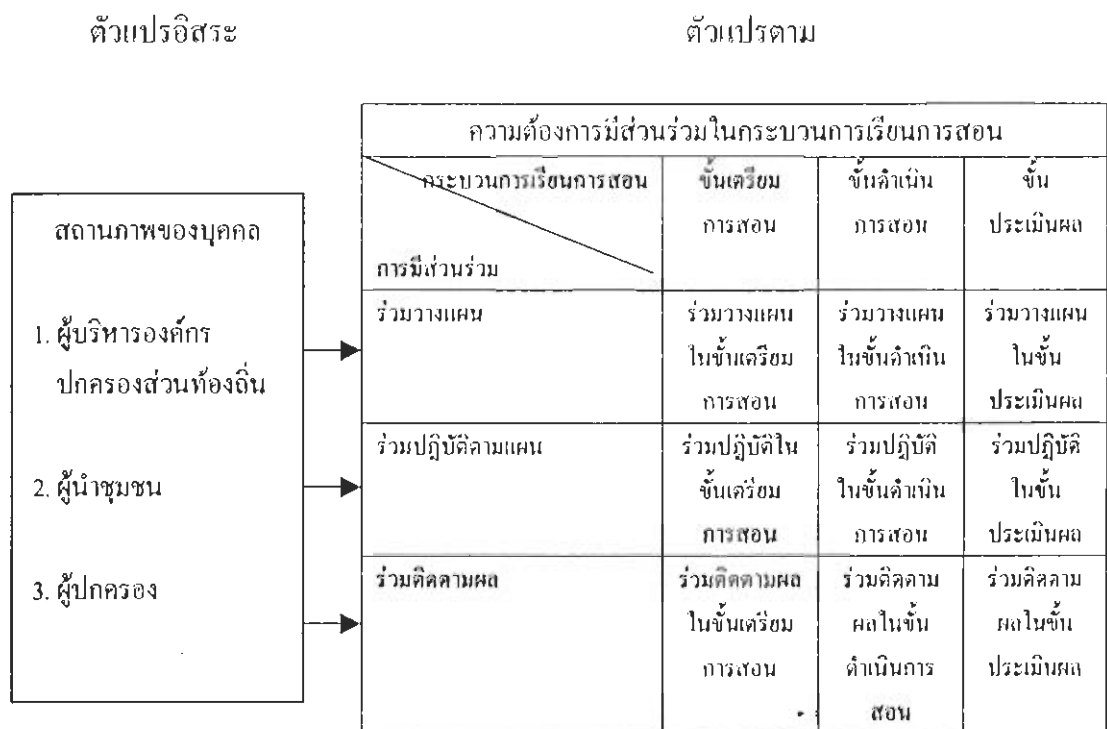
3. ผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เนื่องจากว่าความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง เป็นประเด็นที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้แนวทางศึกษาที่ตรงประเด็น ผู้วิจัยจึงขอใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง คือ การมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามแผน ร่วมติดตามผลประเมินผลและกระบวนการเรียนการสอน ในชั้นเตรียมการสอน ชั้นดำเนินการสอน และชั้นประเมินผล เป็นกรอบการศึกษาเนื้อหาของตัวแปรตาม ซึ่งตามรูปแบบดังกล่าวได้จำแนกการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง ออกเป็น 3 ชั้น

โดยผู้วิจัยจะใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย และสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งรายละเอียดแสดงไว้ในตาราง 1 หน้า 16 และตาราง 2 หน้า 37

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในคำศัพท์บางคำที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอให้คำนิยามคำต่าง ๆ ไว้ดังต่อไปนี้

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารของเทศบาลตำบล ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) นายกเทศมนตรี นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประธานสภาตำบล

ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้นำในแต่ละชุมชนของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบไปด้วย เจ้าอาวาสวัด ผู้รักษาการเจ้าอาวาส ผู้นำศาสนา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือบิดามารดาที่มีบุตรหลานกำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง คะแนนจากการสอบวัดความรู้สึกรู้สึกที่ผู้มีหน้าที่ให้บริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการเข้าไปร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามแผนและร่วมคิดตามผลในกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ในขั้นตอนต่าง ๆ 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียมการสอน ชั้นดำเนินการสอนและชั้นประเมินผล ซึ่งความรู้สึกรู้สึกดังกล่าวสามารถสอบวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน